

> Retouradres Postbus 19530 2500 CM Den Haag

Gemeente Rijnwoude
Afdeling Beheer en Vergunningen
C.L. Moriën
Postbus 115
2394 ZG Hazerswoude-Rijndijk

Dienst Regelingen
Team Vergunningen en
Ontheffingen Uitvoering

Laan van NOI 131-133
2593 BM Den Haag
Postbus 19530
2500 CM Den Haag
www.minInv.nl

T 070 379 66 88
F 070 378 61 39
ffwet@minInv.nl

Onze referentie
TRCDR/2009/4675

Uw referentie
RY80553

Kopie aan

x
x

Bijlagen

1

Datum

Betreft Ontwerp-goedkeuringsbesluit gedragscode gemeente Rijnwoude

Geachte heer Moriën,

Naar aanleiding van uw bovengenoemde brief waarin u mij, in het kader van de Flora- en faunawet, de Gedragscode Flora- en faunawet gemeente Rijnwoude aanbiedt met het verzoek deze goed te keuren, deel ik u het volgende mee.

Hierbij ontvangt u het ontwerp-goedkeuringsbesluit voor de door u opgestelde gedragscode.

Wettelijk kader

Beschermde soorten

De plantensoorten waarvoor de gedragscode is opgesteld zijn beschermde inheemse plantensoorten als bedoeld in artikel 3, lid 1, van de Flora- en faunawet. De diersoorten waarvoor de gedragscode is opgesteld zijn beschermde inheemse diersoorten als bedoeld in artikel 4, lid 1 en 2, van de Flora- en faunawet.

Verbodsbepalingen

Op grond van artikel 8 van de Flora- en faunawet is het verboden om beschermde inheemse plantensoorten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Op grond van de artikelen 9, 10, 11 en 12 van de Flora- en faunawet is het verboden om beschermde inheemse diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen; beschermde inheemse diersoorten opzettelijk te verontrusten; nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse diersoorten te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren; eieren van beschermde inheemse diersoorten te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Vrijstelling

Op grond van artikel 75, lid 1, van de Flora- en faunawet kan bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur onder andere vrijstelling worden verleend van de verboden bedoeld in de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet.

Gunstige staat van instandhouding

Op grond van artikel 75, lid 5, van de Flora- en faunawet wordt vrijstelling slechts verleend indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Andere bevredigende oplossing

Op grond van artikel 75, lid 6, aanhef en onder c, van de Flora- en faunawet wordt voor soorten die zijn opgenomen op bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, voor vogels en voor soorten die bij algemene maatregel van bestuur zijn aangewezen¹, vrijstelling slechts verleend wanneer er, naast de voorwaarde dat geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort, geen andere bevredigende oplossing bestaat met het oog op andere belangen, genoemd in artikel 2, lid 3, van het Besluit vrijstelling beschermde dieren- en plantensoorten Flora- en faunawet (hierna te noemen: het Besluit).

Vrijstelling op basis van een gedragscode

Op grond van artikel 16b, lid 1, sub a, c en d, van het Besluit gelden de verboden, bedoeld in de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet niet bij de uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer of onderhoud van infrastructuur, bestendig gebruik en de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, mits de werkzaamheden plaatsvinden overeenkomstig een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

Uitzondering(en) op de vrijstelling op basis van de gedragscode

Op grond van artikel 16b, lid 3, van het Besluit geldt de vrijstelling voor het verbod bedoeld in artikel 10 van de Flora- en faunawet niet voor beschermde soorten genoemd in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn en bijlage 1 van het Besluit, indien er werkzaamheden uitgevoerd worden in het kader van bestendig gebruik.

Op grond van artikel 16b, lid 4, van het Besluit geldt de vrijstelling voor de verboden bedoeld in de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet niet voor beschermde soorten genoemd in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn en bijlage 1 van het Besluit, indien er werkzaamheden uitgevoerd worden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Op basis van een recente uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State² geldt dat ook voor vogels geen vrijstelling verleend kan worden als de werkzaamheden uitgevoerd worden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Dienst Regelingen

Team Vergunningen en Ontheffingen Uitvoering

Datum

Onze referentie

TRCDR/2009/4675

¹ Bijlage I bij het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (Stb. 2000, 525), laatstelijk gewijzigd 10 september 2004.

² ABRvS, 13 mei 2009, 200802624/1, LJN BI3701 (www.rechtspraak.nl).

Goedkeuring gedragscode

Een gedragscode wordt conform artikel 16c, lid 1, van het Besluit slechts goedgekeurd indien hierin een wijze van uitvoering van werkzaamheden is beschreven, waarmee afdoende gewaarborgd is dat ten aanzien van beschermde soorten:

- a) geen benutting of economisch gewin plaatsvindt;
- b) zorgvuldig wordt gehandeld.

Zorgvuldig handelen houdt in dat van de in de gedragscode beschreven werkzaamheden geen wezenlijke invloed uitgaat op beschermde soorten en voorafgaand en tijdens de werkzaamheden in redelijkheid alles wordt verricht of gelaten om schade aan beschermde diersoorten te voorkomen.

Samenvattend geldt vrijstelling op basis van een gedragscode, indien:

- geen benutting of economisch gewin plaatsvindt;
- zorgvuldig wordt gehandeld;
- er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- er in het geval van soorten genoemd in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn en bijlage 1 van het Besluit en vogels geen andere bevredigende oplossing bestaat.

Overwegingen

Reikwijdte van de gedragscode

Soorten

In hoofdstukken 5 en 6 van de gedragscode wordt de reikwijdte ervan vastgesteld: voor wat betreft 'ruimtelijke ontwikkeling en inrichting' tabel 2-soorten³ en vogels en voor wat betreft 'bestendig beheer en onderhoud' en 'bestendig gebruik' tabel 2-soorten, tabel 3-soorten en vogels.

Werkzaamheden

In hoofdstuk 5 van de gedragscode wordt een aantal werkzaamheden genoemd die onder 'bestendig beheer en onderhoud' verstaan dienen te worden:

- Werkzaamheden in het groenbestek.
- Maaiwerkzaamheden.
- Slootonderhoud (baggeren en schonen).
- Onderhoud beschoeiing

³ De verdeling van beschermde soorten in drie tabellen vloeit voort uit de LNV-brochure 'Buiten aan het werk?'

- Tabel 1 wordt gevormd door de bij ministeriële regeling aangewezen beschermde inheemse dier- en plantensoorten, zoals bedoeld in artikel 16b, tweede lid, onder a, van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet (hierna te noemen: het Besluit);
- Tabel 2 wordt gevormd door de overige beschermde inheemse dier- en plantensoorten (uitgezonderd alle vogelsoorten), zoals bedoeld in artikel 16b, tweede lid, onder b, van het Besluit, mits zij niet tot tabel 3 behoren;
- Tabel 3 wordt gevormd door de soorten die genoemd worden in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn en de soorten die zijn opgenomen in bijlage 1, behorende bij het Besluit.

Dienst Regelingen
Team Vergunningen en
Ontheffingen Uitvoering

Datum

Onze referentie
TRCDR/2009/4675

Mits het hierbij gaat om werkzaamheden die steeds gericht zijn op behoud van de bestaande situatie zijn deze werkzaamheden naar mijn oordeel te vatten onder bestendig beheer of onderhoud aan infrastructuur in artikel 16b, lid 1, onder a, van het Besluit.

Dienst Regelingen
Team Vergunningen en
Ontheffingen Uitvoering

Datum

In hoofdstuk 6 van de gedragscode wordt een aantal werkzaamheden genoemd die onder 'bestendig gebruik' verstaan dienen te worden:

- Gemeentelijke recreatiegebieden.
- Evenementen op daarvoor bestemde terreinen.

Deze werkzaamheden zijn naar mijn oordeel te vatten onder bestendig gebruik als bedoeld in artikel 16b, lid 1, onder c, van het van het Besluit. Onder bestendig gebruik wordt verstaan het sinds langere tijd ondernemen van activiteiten, die samenhangen met de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied en ingepast zijn door de beheerder of eigenaar van het gebied of inpasbaar zijn⁴.

Onze referentie
TRCDR/2009/4675

De inpasbaarheid van een activiteit in het betreffende gebied hangt af van een aantal parameters zoals frequentie en impact. Een voorbeeld van een activiteit met een hoge frequentie maar een relatief lage impact is het uitlaten van honden (mits deze niet actief dieren verontrusten). Het is echter ook mogelijk dat een activiteit met een lage frequentie zoals een evenement toch een voldoende lage impact heeft om in het betreffende gebied inpasbaar te zijn. De bestendigheid van een evenement dient derhalve aangetoond te kunnen worden door middel van een onderbouwde inschatting van de impact op het gebied. Daarbij dienen zaken als locatie, intensiteit (in zowel bezoekersaantallen als bijvoorbeeld geluidsbelasting) en frequentie aan de orde te komen.

In hoofdstuk 7 van de gedragscode wordt een aantal werkzaamheden genoemd die onder 'ruimtelijke ontwikkeling en inrichting' verstaan dienen te worden:

- Aanlegwerkzaamheden en bouwrijp maken van grond.
- Sloop- en reconstructiewerkzaamheden.
- Slootdemping, herprofilering en waterbodemsanering.
- Aanbrengen van beschoeiing.

Bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting betreft het ingrijpende veranderingen die leiden tot een functieverandering of uiterlijke verandering van het gebied. De hierboven beschreven werkzaamheden zijn naar mijn oordeel te vatten onder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting in artikel 16b, lid 1, onder d, van het Besluit.

⁴ Voorbeelden van bestendig gebruik zijn het houden van militaire oefeningen op bestaande oefenterreinen van Defensie, het kamperen op speciaal daarvoor bestemde plekken, (cultuur)historisch bepaalde evenementen zoals veldlopen, wandeltochten en Sint-Hubertusvieringen, evenementen op speciaal daarvoor bestemde terreinen, zoals crosscircuits of evenemententerreinen, zoals genoemd in de Memorie van Toelichting bij het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (Stb. 2000, 525), laatstelijk gewijzigd 10 september 2004.

Soorten genoemd in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn⁵

Vrijstelling voor soorten genoemd in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn kan alleen verleend worden, indien het één van de in artikel 16 van de Habitatrichtlijn genoemde afwijkingsmogelijkheden betreft. Naar mijn oordeel passen de genoemde werkzaamheden binnen de afwijkingsgronden genoemd in artikel 16 van de Habitatrichtlijn. De in de Gedragscode Flora- en faunawet gemeente Rijnwoude genoemde werkzaamheden worden uitgevoerd ter bescherming van wilde flora en fauna en de instandhouding van natuurlijke habitats, in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid of om andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten. Op grond hiervan biedt de Habitatrichtlijn naar mijn mening ruimte om van de verbodsbepalingen af te wijken en kan voor wat betreft de in deze Gedragscode opgenomen activiteiten onverkort vrijstelling van de verboden genoemd in de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet gelden, zolang de activiteiten geen ruimtelijke ontwikkeling en inrichting betreffen als genoemd in artikel 16b, lid 1, onder d, van het Besluit.

Vogelrichtlijn⁶

Vrijstelling voor vogels kan alleen verleend worden, indien het één van de in artikel 9 van de Vogelrichtlijn genoemde afwijkingsmogelijkheden betreft. Naar mijn oordeel passen de genoemde werkzaamheden binnen de afwijkingsgronden genoemd in artikel 9 van de Vogelrichtlijn. De in de Gedragscode Flora- en faunawet gemeente Rijnwoude genoemde werkzaamheden worden uitgevoerd ter bescherming van wilde flora en fauna en in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid. Op grond hiervan biedt de Vogelrichtlijn naar mijn mening ruimte om van de verbodsbepalingen af te wijken en kan voor wat betreft de in deze Gedragscode opgenomen activiteiten onverkort vrijstelling van de verboden genoemd in de artikelen 9 tot en met 12 van de Flora- en faunawet gelden, zolang de activiteiten geen ruimtelijke inrichting en ontwikkeling betreffen als genoemd in artikel 16b, lid 1, onder d, van het Besluit.

Bovenstaande houdt in dat ten aanzien van soorten genoemd in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en vogels de vrijstelling alleen geldt voor bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik. Zoals reeds hierboven vermeld betreffen deze activiteiten een voortzetting van een ter plaatse bestaande praktijk die regelmatig terugkeert en al langere tijd plaatsvindt zonder dat deze activiteiten in de weg hebben gestaan van de vestiging en het behoud van individuen van beschermde soorten in gebieden waar deze activiteiten plaatsvinden. Dit geldt ook voor soorten genoemd in Bijlage 1 bij het Besluit. De maatregelen genoemd in de Gedragscode zijn gericht op het voortzetten van deze praktijk op een wijze waardoor de soorten, net als in het verleden, niet in hun gebruik van deze gebieden wordt gehinderd.

Dienst Regelingen
Team Vergunningen en
Ontheffingen Uitvoering

Datum

Onze referentie
TRCDR/2009/4675

⁵ Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.

⁶ Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand.

Geografische reikwijdte

In paragraaf 1.2. van de gedragscode wordt gesteld dat deze gedragscode geldig is voor het grondgebied van de gemeente Rijnwoude. Het idee achter de vrijstelling van verbodsbepalingen is dat deze geldt wanneer aantoonbaar volgens een goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt. Het gaat dus om een koppeling van een vastgelegde wijze van zorgvuldig handelen aan bepaalde situaties, niet aan bepaalde gebieden. Ik acht de in deze gedragscode geschetste situaties niet dusdanig exclusief voor het grondgebied van de gemeente Rijnwoude, dat de geografische reikwijdte ervan beperkt dient te blijven tot de gemeente Rijnwoude.

Dienst Regelingen

Team Vergunningen en
Ontheffingen Uitvoering

Datum

Onze referentie

TRCDR/2009/4675

Verantwoordelijkheid

De gedragscode is opgesteld ten behoeve van gemeente Rijnwoude en werkzaamheden die in opdracht van of in overleg met de gemeente Rijnwoude plaatsvinden. De gemeente Rijnwoude is verantwoordelijk voor het goed uitvoeren van de gedragscode. Hiertoe is onder andere een overdrachtsformulier ontwikkeld (bijlage 8 bij de Gedragscode) en wordt steekproefsgewijs door de gemeente gecontroleerd. Eén en ander is beschreven in hoofdstuk 10 van de gedragscode.

Afwijken van de gedragscode

Afwijking van een in de gedragscode beschreven gedragsregel valt slechts onder de reikwijdte van de goedkeuring, wanneer wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- In het projectplan dient overtuigend te worden gemotiveerd waarom het in dit concrete geval niet mogelijk of niet wenselijk is om te handelen volgens de in de gedragscode beschreven gedragsregel. Het is niet wenselijk om te handelen volgens de in de gedragscode beschreven gedragsregel wanneer toepassing van de goedgekeurde gedragsregel in voorkomend geval een negatief effect voor de betreffende soort met zich meebrengt.
- In het (ecologisch) werkprotocol dient overtuigend te worden gemotiveerd dat de gekozen alternatieve werkwijze voor de betreffende soort minimaal hetzelfde effect heeft als de in de gedragscode beschreven gedragsregel, dan wel een gunstiger effect heeft.
- De afwijking dient door een ecologisch deskundige⁷ gemotiveerd te worden verantwoord.

⁷ Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON,

- Deze gedocumenteerde motivatie dient te allen tijde beschikbaar te zijn ten behoeve van het toezicht op de naleving van de wet. Op verzoek van handhavende instanties dient hier onverwijld inzage in te worden gegeven dan wel een afschrift van te worden verstrekt.

Indien niet aan de hiervoor vermelde voorwaarden is voldaan, dient op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet een ontheffing te worden aangevraagd.

Calamiteiten

In paragraaf 10.5 wordt aangegeven dat bij het optreden van calamiteiten contact met mijn Ministerie opgenomen zal worden. Ik raad u aan om bij calamiteiten een deskundige in te schakelen. De deskundige kan adviseren op welke wijze de maatregelen uitgevoerd kunnen worden zodat schade aan beschermde soorten (zo veel mogelijk) voorkomen wordt. Het is van belang dat de genomen maatregelen en de eventuele effecten op beschermde soorten goed gedocumenteerd worden.

Documentatie van de toepassing van de gedragscode

De vrijstelling van de verbodsbepalingen in de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet geldt slechts als aantoonbaar wordt gehandeld conform de gedragscode. De toepassing van de gedragscode moet daarom goed gedocumenteerd worden.

In de gedragscode is in bijlage 8 hierin voorzien.

Inventarisatie

Wijze van inventariseren en deskundigheid

Hoofdstuk 8 en bijlage 13 van de gedragscode wordt gewijd aan het inventariseren van natuurwaarden.

Checklist

De gedragscode bevat een checklist met soorten waar een inventarisatie zich op moet richten. In de gedragscode is in hoofdstuk 4 en bijlage 1 en bijlage 9 inzichtelijk gemaakt hoe deze selectie tot stand is gekomen. De checklist is genoemd in tabel 4.3.

Duur geldigheid gegevens

In paragraaf 8.1 wordt aangegeven dat iedere vijf jaar een habitatscan en inventarisatie zal plaatsvinden. In de praktijk zijn gegevens van twee tot drie jaar oud soms al gedateerd. Als er bijvoorbeeld maar één of enkele waarnemingen van een soort bekend zijn, dan kan het zijn dat de betreffende soort al helemaal is verdwenen uit het plangebied of dat een soort juist in de actuele situatie het hele plangebied koloniseert. Om bij initiatieven een goede uitspraak te kunnen doen over de natuurwaarden van het betreffende plangebied wordt geadviseerd om met veldgegevens te werken die niet ouder zijn dan vijf jaar, afhankelijk van de soort.

Dienst Regelingen
Team Vergunningen en
Ontheffingen Uitvoering

Datum

Onze referentie
TRCDR/2009/4675

SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of - bescherming.

Monitoren

In paragraaf 8.2.1 is opgenomen dat broedvogels die tijdens de werkzaamheden in het plangebied aanwezig zijn, gemonitord worden. Daarbij wordt gekeken of het broedgeval nog steeds actief is en of er mogelijke nieuwe broedgevallen aanwezig zijn. Daarnaast worden maatregelen genomen om verstoring van aanwezige nesten te voorkomen.

Voorzorgsmaatregelen

Wezenlijk negatieve invloed

Met een gedragscode dient door middel van zorgvuldig handelen een wezenlijk negatieve invloed op beschermde soorten te worden voorkomen. Het is de verantwoordelijkheid van de gebruiker van de gedragscode om bij elk project te beoordelen of er sprake is van een wezenlijk negatieve invloed op beschermde soorten. Of er sprake is van een wezenlijk negatieve invloed vergt een beoordeling van geval tot geval. Omdat een gedragscode juist bedoeld is om gebruikt te kunnen worden in meer gevallen, dient in de gedragscode aangegeven te worden hoe bij elk individueel project beoordeeld wordt of er sprake is van wezenlijk negatieve invloed op beschermde soorten. In de gedragscode is hierin in paragraaf 10.2 voorzien.

Mitigerende maatregelen

In de gedragscode zijn voorzorgsmaatregelen opgenomen om (risico op) schade aan beschermde soorten te minimaliseren. Deze voorzorgsmaatregelen zijn opgenomen in deel 2 van de gedragscode. Deze hoofdstukken worden nader onderverdeeld in (clusters van) activiteiten. Daarnaast wordt in hoofdstuk 9 aandacht besteed aan de vraag wat te doen bij onvoorziene natuurwaarden tijdens werkzaamheden.

Natuurkalender

In de gedragscode wordt gebruik gemaakt van (natuur)kalenders. Ik wil benadrukken dat een natuurkalender een hulpmiddel is voor de planning van werkzaamheden, ten behoeve van het minimaliseren van eventuele verstoring van flora en fauna. Temperatuur en klimaat zijn belangrijk voor de fasen in de levenscycli van soorten en de plaatsen waar zij zich bevinden. De aangegeven gunstige en ongunstige perioden staan daarom niet vast, maar zijn richtlijnen. Zo kan in een natuurkalender staan dat de paddentrek half maart begint. Maar als het voorjaar zacht is en de temperatuur hoger is dan gemiddeld, kan de paddentrek naar februari verschuiven. Daarnaast verschilt de gemiddelde temperatuur in Noord-Nederland van die in Zuid-Nederland. Daarom kunnen de actieve perioden van bepaalde soorten verschillen, afhankelijk van de regio waarin zij voorkomen. De natuurkalenders kunnen daarom slechts een indicatie geven.

Ten aanzien van vogels dient u gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Ik wijs u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aan de orde is, ongeacht de periode. Voorts wijs ik u erop dat verblijfplaatsen van standvogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, jaarrond zijn beschermd.

Dienst Regelingen
Team Vergunningen en
Ontheffingen Uitvoering

Datum

Onze referentie
TRCDR/2009/4675

Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert jaar in jaar uit terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Dergelijke nesten voor éénmalig gebruik genieten de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet slechts gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn. Als wordt gewerkt buiten het broedseizoen of maatregelen worden getroffen die moeten voorkomen dat vogels zich gedurende het broedseizoen op de bouwplaats vestigen, is voor deze soorten geen ontheffing nodig.

Dienst Regelingen
Team Vergunningen en
Ontheffingen Uitvoering

Datum

Onze referentie
TRCDR/2009/4675

Op de volgende categorieën van nesten zijn de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet echter ook buiten het broedseizoen van toepassing:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. Nesten van vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (voorbeeld: kokmeeuw) zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

Deze bij dit besluit gevoegde indicatieve lijst kan gebruikt worden als hulpmiddel bij het bepalen of ontheffing nodig is of dat maatregelen genomen kunnen worden om de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaats te behouden. De functionaliteit kan bijvoorbeeld gewaarborgd worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Ook is in sommige gevallen een omgevingscheck nodig. Door een deskundige moet dan worden vastgesteld of er voldoende gelegenheid voor de betreffende soortsoort om zelfstandig in omgeving vervangend nest te zoeken/bouwen. Indien dit niet voor handen is, dan dient, voor zover mogelijk, alternatieve nestgelegenheid aangeboden te worden. Indien dat niet mogelijk is, dient ontheffing aangevraagd te worden. Het is de verantwoordelijkheid van de gebruiker van de gedragscode om gemotiveerd en gedocumenteerd te bepalen onder welke categorieën nest een voorkomende vogelsoort valt.

Om rekening te kunnen houden met de actuele gevoelige perioden van soorten die voorkomen in het werkgebied, raad ik u aan om een deskundige te betrekken bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden.

Beoordeling

Benutting of economisch gewin

Naar mijn oordeel vindt er bij de werkzaamheden die genoemd worden in de gedragscode geen benutting of economisch gewin plaats ten aanzien van beschermde soorten.

Zorgvuldig handelen

Naar mijn oordeel wordt door het nemen van de in de gedragscode genoemde voorzorgsmaatregelen zorgvuldig gehandeld. Er wordt op passende wijze gewaarborgd dat wezenlijk negatieve invloed op beschermde soorten wordt voorkomen.

Gunstige staat van instandhouding en andere bevredigende oplossing

In het kader van de goedkeuring van de gedragscode is aan de orde of er zorgvuldig wordt gehandeld en of er geen benutting of economisch gewin plaatsvindt ten aanzien van beschermde soorten. Bij een correcte naleving van de gedragscode is gewaarborgd dat de betreffende maatregelen geen wezenlijke invloed kunnen hebben op soorten. De gebruiker van de gedragscode maakt immers ter zake een beoordeling door invulling van bijlage 8. Vervolgens worden de voorzorgsmaatregelen daarop afgestemd. De gunstige staat van instandhouding van de soorten wordt daarmee gewaarborgd. In de fase van planning van werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de vraag of er een andere bevredigende oplossing bestaat voor de werkzaamheden. Ik raad u dan ook aan om dit aspect in een vroeg stadium van de planvorming te beoordelen en om de besluitvorming hieromtrent te documenteren.

Zorgplicht

Ik wil u er op wijzen dat voor alle soorten de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet geldt, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling op grond van een goedgekeurde gedragscode. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te voorkomen.

Conclusie

Gezien bovenstaande overwegingen en met inachtneming van de aanvullingen en aanpassingen, ben ik van mening dat de gedragscode een werkwijze voorschrijft die voldoet aan de vereisten in artikel 16c van het Besluit.

Derhalve ben ik voornemens de *Gedragscode Flora- en faunawet gemeente Rijnwoude* van augustus 2009 goed te keuren.

Beperkingen van de gedragscode

De vrijstelling op basis van deze goedkeuring geldt overigens alleen voor die werkzaamheden en die soorten waarvoor in de gedragscode voorzorgsmaatregelen zijn opgenomen. Daarbij dient uitdrukkelijk het reeds eerder aangehaalde onderscheid gemaakt te worden tussen die situaties waarin voor zowel tabel 2-soorten als tabel 3-soorten en vogels een vrijstelling geldt aan de hand van deze gedragscode en die situaties waarin alleen voor tabel 2-soorten en vogels een vrijstelling geldt aan de hand van deze gedragscode en voor tabel 3-soorten en vogels ontheffing dient te worden aangevraagd.

Dienst Regelingen

Team Vergunningen en
Ontheffingen Uitvoering

Datum

Onze referentie

TRCDR/2009/4675

Als u voor het uitvoeren van uw maatregelen soorten moet verplaatsen is dat geen overtreding van artikel 13 lid 1 van de Flora- en faunawet. Het is namelijk niet uw bedoeling de soorten (definitief) aan de natuur te onttrekken. Het is toegestaan om soorten te verplaatsen uit de directe gevarezone naar een vergelijkbare habitat in de directe omgeving. Dit moet gebeuren binnen de daarvoor benodigde tijd. Voorwaarde is dat u de soorten in één keer verplaatst, zonder onnodig oponthoud. De zorgplicht van artikel 2 van de Flora- en faunawet blijft natuurlijk wel van toepassing. Het verplaatsen moet dan ook gebeuren buiten de kwetsbare perioden van de betreffende soort. Voor het tijdelijk ergens anders onderbrengen van dieren of planten heeft u wel ontheffing nodig, omdat de soorten dan niet direct worden vrijgelaten in de omgeving. Omdat de soorten worden teruggeplaatst binnen de directe omgeving van hun verspreidingsgebied, is ook ontheffing van artikel 14 van de Flora- en faunawet niet aan de orde, omdat het geen uitzetting van soorten betreft in de zin van de wet.

Dienst Regelingen
Team Vergunningen en
Ontheffingen Uitvoering

Datum

Onze referentie
TRCDR/2009/4675

Een goedgekeurde gedragscode op grond van de Flora- en faunawet treedt niet in de plaats van een passende beoordeling met betrekking tot de instandhouding van habitats (gebiedsaspect) die mogelijk aan de orde is indien de voorgenomen werkzaamheden plaats vinden in of in de nabijheid van een Habitatrictlijngebied of een Vogelrichtlijngebied. Ook is een goedgekeurde gedragscode geen indicatie voor de uitkomst van een eventuele toets Vogelrichtlijn en/of Habitatrictlijn. Het soortenaspect - inclusief bijlage IV van de Habitatrictlijn - is een onderwerp van de Flora- en faunawet, terwijl het gebiedsaspect expliciet aan de orde is bij de passende beoordeling conform Vogelrichtlijn en Habitatrictlijn. Het gebiedsaspect van voornoemde Europese richtlijnen is geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998. Het bevoegde gezag voor het aanvragen van een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 zijn de gedeputeerde staten van de provincie waar het project wordt uitgevoerd.

Duur geldigheid van de gedragscode en evaluatie

De goedkeuring geldt voor een periode van vijf jaar. Op basis van een door de gemeente Rijnwoude uitgevoerde evaluatie van de doeltreffendheid en werkbaarheid van de gedragscode, zal de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit na die periode een besluit nemen over verlenging van de goedkeuring. Vanuit ecologisch perspectief is vooral de vraag relevant of de uitgevoerde maatregelen het gewenste effect gehad hebben op de beschermde soorten. Ik raad u daarom aan om de populatie(s) van de beschermde soorten en de effectiviteit van de uitgevoerde maatregelen te laten monitoren door een deskundige.

Op grond van artikel 16c, lid 2, van het Besluit kan het goedkeuringsbesluit worden ingetrokken indien naar het oordeel van de minister van LNV de instandhouding van de soorten, bedoeld in artikel 16b, lid 2, onderdeel b, of de trend in de staat van instandhouding van deze soorten daartoe noodzaakt.

Zienswijzen

Binnen zes weken na de dag waarop mededeling is gedaan van dit ontwerpgoedkeuringsbesluit kan eenieder schriftelijke zienswijzen inbrengen. De schriftelijke zienswijzen dienen te worden toegezonden aan het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Dienst Regelingen, Afdeling VOU, Postbus 19530, 2500 CM Den Haag, onder vermelding van de naam van de gedragscode en het kenmerk van dit ontwerpgoedkeuringsbesluit.

Dienst Regelingen

Team Vergunningen en
Ontheffingen Uitvoering

Datum**Onze referentie**

TRCDR/2009/4675

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg